

Utreddare
Linda Vedestig
0410-73 42 78
linda.vedestig@trelleborg.se

Nyanlända elever – årsrapport 2017

Ärendebeskrivning

Bildningsnämndens arbetsutskott beslutade 2017-11-08 samt 2017-12-05 att förvaltningschefen till januari 2018 ska återkomma med en årsrapport gällande nyanlända avseende 2017.

Föreliggande uppföljning ger en bild av 2017 års resultat gällande nyanlända barns och elevers lärande. Bildningsförvaltningen presenterade en läsårsrapport avseende läsåret 2016/2017 för bildningsnämnden i ärende BIN 2017/1424 i september 2017. Föreliggande rapport utgår i vissa delar från den då det endast är elever i årskurs 6-9 som erhåller terminsbetyg. Elever i gymnasieskolan erhåller inte terminsbetyg utan istället kursbetyg. I detta fall ligger läsårsresultat med tillhörande analys för läsåret 2016/2017 fast som en helhet för 2017.

***Enligt skollagens definition avses, med nyanländ elev,** den som varit bosatt utomlands och som numera är bosatt här i landet eller ska anses bosatt här och som har påbörjat sin utbildning här efter höstterminens start det kalenderår då hon/han fyller sju år. En elev ska inte längre anses vara nyanländ efter fyra års skolgång här i landet.

Nedan redovisas uppföljningsresultat avseende barn/elever som nyligen bosatt sig i Sverige inom bildningsförvaltningens *samtliga* verksamheter. Detta för att ge huvudmannen en överblick av hur samtliga verksamheterna stödjer dessa barns/elevers utveckling och lärande, oavsett om barn/unga inom verksamheterna omfattas av skollagens definition eller inte.

Resultat förskolan

Inom förskolan tog verksamheten under 2017 fram en handlingsplan för mottagandet av nyanlända barn i förskolan, men arbetade också fram dokumenterade riktlinjer för flerspråkighet och modersmålsstöd i förskolan.

Handlingsplanen för mottagandet av nyanlända barn syftar till att säkerställa en likvärdighet i Trelleborgs förskolor när det gäller mottagandet av nyanlända barn och deras vårdnadshavare i förskolan, men syftet är framförallt en trygg start för nyanlända familjer.

De riktlinjer som antogs gällande flerspråkighet och modersmålsstöd i förskolan har som utgångspunkt att barnets språk stimuleras bäst när det får användas i sammanhang som är meningsfulla för barnet. Personalen har genom riktlinjerna fått en tydlig vägledning kring hur barnets modersmål och flerspråkighet kan stimuleras.

Förskolans uppföljning av arbetet 2017 visar att de flesta nyanlända barnen snabbt tillgodogör sig förskolans undervisning, blir en given del i det sociala sammanhanget och utvecklas väl. Under barnets första tid i verksamheten ställs det stora krav vuxenstöd och i de fall som barnets språk inte utvecklas som förväntat, tar personalen kontakt med modersmålsenheten och specialpedagoger.

De goda resultaten visar att förskolan behöver stimulera pedagogerna till fortsatt utveckling av det språkstödande arbetet under hela dagen.

Resultat grundskolan årskurserna 6-9 2017

Totalt 82 nyanlända elever i årskurserna 6-9 (av totalt 225 nyanlända elever i grundskolan i december 2017).

Fågelbäckskolan 16 elever, Liljeborgsskolan 22 elever, Pilevallskolan 23 elever, Vannhögskolan 12 elever, Väståkraskolan 8 elever, Serresjöskolan 1 elev, Östra skolan 2 elever.

Årskurs 6

Totalt 23 nyanlända elever exkl elever med tf-nummer.

Fördelade enligt 5 elever Liljeborgsskolan, 7 elever Pilevallskolan, 3 elever Vannhögskolan, 1 elev Klagstorps skola, 1 elev Serresjöskolan, 2 elever Östra skolan och 4 elever Fågelbäckskolan.

Nyanlända elever exkl tf (15 elever)

Meritvärde lägst 41,5 p – högst 172,5 p

Av 23 elever är 6 flickor och 17 pojkar.

Flickornas meritvärde ligger mellan 60 p – 107,5 p

Pojkarnas meritvärde ligger mellan 41,5 p - 172,5 p

Årskurs 7

Totalt 17 nyanlända elever exkl elever med tf-nummer.

Fördelade enligt 7 elever Liljeborgsskolan, 4 elever Pilevallskolan, 1 elev Vannhögskolan, 2 elever Väståkraskolan och 3 elever Fågelbäckskolan

Nyanlända elever exkl tf

Meritvärde lägst 77,5 p – högst 187,5 p

Av 17 elever är 7 flickor och 10 pojkar.

Flickornas meritvärde ligger mellan 135 p – 187,5 p

Pojkarnas meritvärde ligger mellan 77,5 p – 110 p

Årskurs 8

Totalt 25 nyanlända elever exkl elever med tf-nummer.

Fördelade enligt 4 elever Liljeborgsskolan, 10 elever Pilevallskolan, 4 elever Vannhögskolan, 3 elever Väståkraskolan och 4 elever Fågelbäckskolan.

Nyanlända elever exkl tf

Meritvärde lägst 35 p – 247,5 p

Av 25 elever är 13 flickor och 12 pojkar.

Flickornas meritvärde ligger mellan 115,8 p – 247,5 p

Pojkarnas meritvärde ligger mellan 35 p – 200 p

Årskurs 9

Totalt 17 nyanlända elever exkl elever med tf-nummer.

Fördelade enligt 6 elever Liljeborgsskolan, 5 elever Fågelbäcksskolan, 2 elever Pilevallskolan och 4 elever Vannhögsskolan.

Nyanlända elever exkl tf

Meritvärde lägst 25 p – högst 172,5 p

4 av 17 elever behöriga till nationellt program.

Av 17 elever är 5 flickor och 12 pojkar.

2 av 5 flickor är behöriga till nationellt program.

2 av 12 pojkar är behöriga till nationellt program.

Som tidigare presenterat för bildningsnämnden visar resultaten för årskurserna 6-9 att praktiskestetiska ämnen generellt sett är de ämnen där flest antal elever uppnår kunskapskraven för betyg A-E, men det finns också skillnader i elevernas kunskapsresultat mellan de praktiskestetiska ämnena.

Resultaten visar vidare att det finns flera elever som uppnår kunskapskraven för betyget E i ett flertal ämnen, även ämnen som exempelvis MA, EN, naturorienterande och samhällsorienterade ämnen, men att dessa elever samtidigt inte uppnår kunskapskraven i ämnet SvA.

Varje skolenhet följer upp såväl varje enskild elevs kunskapsutveckling som den övergripande bilden av elevernas kunskapsresultat på skolenheten. Efter enheternas analysarbete blir nästa steg att planera för åtgärder, genomföra, dokumentera och följa upp vilka effekter dessa åtgärder får på undervisnings/utbildningens kvalitet för de nyanlända eleverna.

Resultatuppföljningen för höstterminen 2017 skiljer sig från de tidigare resultatuppföljningar som redovisats då elever med tf-nummer i föreliggande redovisning är exkluderade från den. Anledningen till att eleverna inte är inkluderade i statistiken beror på att det i resultatredovisningen är svårt att relatera till så få elever som dessa utgör. Bildningsförvaltningen följer upp elever med tf-nummer, men då de deltagit i svensk utbildning under en kort period ger dessa elevers resultat mer en indikation om skolbakgrund. Resultaten visar generellt att det finns en stor skillnad inom den här elevgruppen där vissa elever trots kort tid i Sverige har lyckats få betyg i flera ämnen medan vissa inte lyckats få betyg i något ämne.

Gymnasieskolans introduktionsprogram

Då gymnasieskolan inte har terminsbetyg motsvarande grundskolan finns ingen nyare statistik att tillgå än den som presenterades för bildningsnämnden i ärende BIN 2017/1424, vilken åter redogörs för nedan.

Nyanlända läsåret 2015/16

Totalt 32 nyanlända elever, 8 flickor och 24 pojkar.

8 elever uppnådde gymnasiebehörighet, varav 2 flickor.

Nyanlända läsåret 2016/17

Totalt 38 nyanlända elever, 7 flickor och 31 pojkar.

1 elev (pojke) uppnådde gymnasiebehörighet.

Statistik förs över antalet grundskolebetyg och gymnasiebetyg varje elev uppnår kunskapskraven för och elevernas utveckling generellt analyseras.

Under perioden som redovisas ovan ökade elevantalet drastiskt på språkinträdning. Antalet elever med ringa skolbakgrund eller som helt saknade skolbakgrund ökade, vilket påverkar kunskapsresultat och den enskilda elevens progressionstakt. Men i elevgruppen, framför allt läsåret 2015/16, finns även elever som hade betyg från hemlandet.

För att en elev ska bli behörig till ett nationellt program måste eleven ha som lägst betyg E i svenska eller svenska som andraspråk, i engelska och matematik. För yrkesprogrammen krävs dessutom som lägst betyg E i ytterligare fem ämnen. Motsvarande krav för högskoleförberedande program är som lägst betyg E i ytterligare nio ämnen. Som ett led i att ge nyanlända elever möjligheter till betyg i fler ämnen, i snabbare takt, anordnades lovskola i form av intensivkurser sommaren 2016 i textilslöjd och hem- och konsumentkunskap, vilket resulterade i många betyg. Sommaren 2017 anordnades lovskola i hem- och konsumentkunskap, vilket resulterade i att 11 av 12 elever fick betyg.

Gymnasieskolans uppföljning av nyanlända elevers kunskapsresultat visar att elevens progressionstakt ökar om elevens kunskaper kartläggs rätt från början, om eleven får studiehjälp på modersmålet, är motiverad och har studievana från hemlandet. Gymnasieskolan kommer att analysera vidare hur undervisningen, lärarstödet och arbetsformerna i denna, resurser och stöd från SYV och elevhälsa kan utvecklas vidare, då verksamheten identifierat att det här är faktorer som bidrar till elevernas progression. För de elever som arbetat i sitt hemland och som inte gått i skola förrän de kom till Sverige, har möjligheten att börja studera vid IMYRK haft stor betydelse. Motivationen och progressionen ökade markant då de fick möjlighet att använda sig av och visa sina färdigheter i de praktiska ämnena.

För en del elever är problematisk frånvaro, bristande mående samt andra sociala faktorer sådant som påverkar progression. Här är tidiga insatser och samverkan mellan olika professioner central.

Gymnasieskolan behöver utveckla verksamhetens uppföljningsverktyg när det gäller nyanlända elever som studerar vidare vid nationellt program för att säkerställa att utbildningen i samtliga delar ger varje elev det stöd och de förutsättningar hen behöver för att ta sin gymnasieexamen.

Samordnare för nyanlända elever

Regeringen har gett Skolverket i uppdrag att genomföra systematiska insatser i syfte att stärka huvudmännens förmåga att på kort och lång sikt erbjuda nyanlända elever en utbildning av hög och likvärdig kvalitet. Målet är att förbättra förutsättningarna för goda kunskapsresultat för dessa elever. Genom ett ersättningsuppdrag som kom i början av 2017 vidgades uppdraget, från att endast omfatta grundskola och introduktionsprogrammet språkinträdning, till

att omfatta hela gymnasieskolan, samt förskola, förskoleklass och fritidshemmet.

Under våren 2017 arbetade samordnarna med att genomföra nulägesbedömningar och utifrån dessa utvecklingsplaner för det fortsatta arbetet.

Utifrån den analys som genomfördes av bildningsförvaltningen under våren identifierades följande utvecklingsområden:

- Behov av att upprätta övergripande rutiner och specifika nyckeltal för att bättre kunna följa upp nyanlända elevers kunskapsutveckling i det systematiska kvalitetsarbetet på verksamhets- och huvudmannanivå.
- Behov av att utveckla ett verksamhetsnära arbete med att följa upp nyanlända elevers kunskapsutveckling och lärande.
- Behov av att gå från generella beskrivningar av hur arbetet ser ut till att konkretisera dessa ner på verksamhetsnivå och undervisningsnivå.

Arbetet med ovan identifierade utvecklingsområden inleddes under 2017 och nyckeltal för att följa upp nyanlända elevers kunskapsutveckling har arbetats fram. Utifrån det systematiska arbetet i Stratsys ska bildningsförvaltningen under våren 2018 utveckla ett stöd i form av såväl anvisningar för analysarbetet samt hålla i utbildningsinsatser. Detta förväntas ge resultat både vad gäller att konkretisera arbetet på verksamhets- och undervisningsnivå men också på det verksamhetsnära uppföljningsarbetet.

Utvärdering av Skolverkets stöd till samordnare inom generella insatser

Skolverket har under 2017 genomfört en utvärdering av de generella och riktade insatserna för att stärka huvudmännen gällande insatserna för nyanländas lärande, BIN 2017/3677. På nationell nivå har Skolverket sett två utvecklingsområden som tydligt definieras som nationella skolutvecklingsbehov - språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt samt modersmålsundervisning och studiehandledning. Skolverket kommer därför utöka de utbildningar och insatser som erbjuds inom dessa områden.

Förslag till beslut

Bildningsförvaltningen föreslår bildningsnämnden besluta att

att godkänna den föreliggande årsrapporten om nyanlända elever.

Barns och elevers delaktighet

Enligt en rutin för att kontrollera om barn och elever har fått möjlighet att vara delaktiga i arbetet med ärenden som behandlas i bildningsnämnden ska två frågor besvaras med egen rubrik i samtliga tjänsteskrivelser till nämnden.

Har berörda barn och elever tillfrågats och vilka är deras synpunkter?

Barn eller elever har inte tillfrågats i framtagandet av bildningsförvaltningens yttrande i föreliggande ärende.

På vilka andra sätt har barns och elevers perspektiv påverkat underlaget?

Bildningsförvaltningens synpunkter handlar om att huvudman såväl som rektor fullgör sitt ansvar enligt gällande bestämmelser. Det är bildningsförvaltningens bedömning att barn- och elevperspektivet är tydligt i förvaltningens arbete med att fullfölja dessa.